

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 37 (1916) 1994 m. rugsėjo mėn. 27 d.

Eina 39-tus Metus.

Melbourne

KRISTUS ROŽINYJE - Per Mariją prie Kristaus!

Spalio mėnesį mes kreipiamės į Rožinio Karalienę, kad ji mus vestų prie Kristaus, kuris yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. Laikydami Marijos motiniškos rankos, mes einame pasitikti jos dieviškojo Sūnaus, kaskart labiau artėdami prie Jo. Rožinis mus veda prie Kristaus. Pagal Tomą Kempietį (1,1) jis yra „visų studijų svarbiausia studija, nes tik Jame tėra išganymas. Jis vienas ir vienintelis, kuris yra krikščionio gyvenimo pradžia ir atbaigimas, turinys ir jėga, savo šviesa ir malone pripildantis mūsų sielas, kad mes Jį vis labiau pažintume, mylėtume ir Jį panašėtume.

I. Kristus Dievažmogis - džiaugsmingajame rožinyje

Jis atėjo! „Jis prisiėmė tarno išvaizdą“ ir tapo į mus panašus. „Nors Jis buvo turtingas, bet tapo vargšu dėl mūsų kad mus, vargšus, padarytų turtingais (2 Kor 8,9). Lyg Viešpaties Angelo varpų gaudimas per visą džiaugsmingą rožinio dalį skamba: „Zodis tapo kūnu ir gyvena tarp mūsų“ (Jn 1,14). Jis dar negimęs, tarytu Dievo Kūno šventėje, per šios žemės kalnus ir klonus keliavo Gyvojoje Monstrancijoje pas Elzbieta, kad aplankyti šv. Joną Krikštytoją, kuris jam prirengs kelią. Jis gimsta Betliejaus tvartelyje, atnašaujamas šventovėje ir vėl rastas savo Tėvo namuose... O jūs, šventosios rožinio paspaltys - paslaptys pilnos džiaugsmo, kaip aiškiai ir šviesiai rodote mums: „Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo vienatinį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepažūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą“ (Jn 3,16). Jūs, žmonių vaikai, buvote taip brangūs, kad Dievas, atrodantis kaip žmogus, atėjo jūsų išganyti. Su Marija, piemenėliais ir visų laikų tikinčiaisiais nusizeminę mes pagarbiname Dievą, tapusį žmogumi, kuris yra kiekvienos būties leidėjas. Bėgalinis Dievas mirtingoje žmogaus prigimtyje!

II. Kristus Atpirkėjas per savo Kraują ir žaizdas - skausmingajame rožinyje.

Jis stojo į kovą su gyvenimo demonais, į kovą su nuodėmės galia ir jėga. Jis atnešė mums išganyimą. Jau du tūkstančiai metų nuo to

laiko, kai Jus „už mus Alyvų darže krauju prakaitavo, už mus buvo plaktas, už mus vainikuotas erškėčiais, už mus sunkų kryžių nešė, už mus buvo prikaltas prie kryžiaus. Šalia to kryžiaus stovėjo Jo Motina - Skausmų Motina, kurios širdį pervėrė septyni kalavijai. O šventasis ir palaimintas už viską Jis kentėjo, aukojo, darė už mus. Mirties valandą paskutinį kraujo lašą atidavė pasaulio nuodėmėms atleisti. Jo kilniausias ir neužgesinamas troškimas buvo: „ieškoti ir gelbėti, kas buvo praužvė“ (Lk 19,10) ir savo gyvybę paaukoti dėl daugelio išganymo. Lyg plati srovė brangios ir gilios tos penkios Jėzaus skausmo ir kančios paslaptys paliečia mūsų sielą. Jos mūmuse sužadina padėką, gailestį ir atgailą (plg. Zyd 13,13).

III. Kristus Nugalėtojas - garbingajame rožinyje.

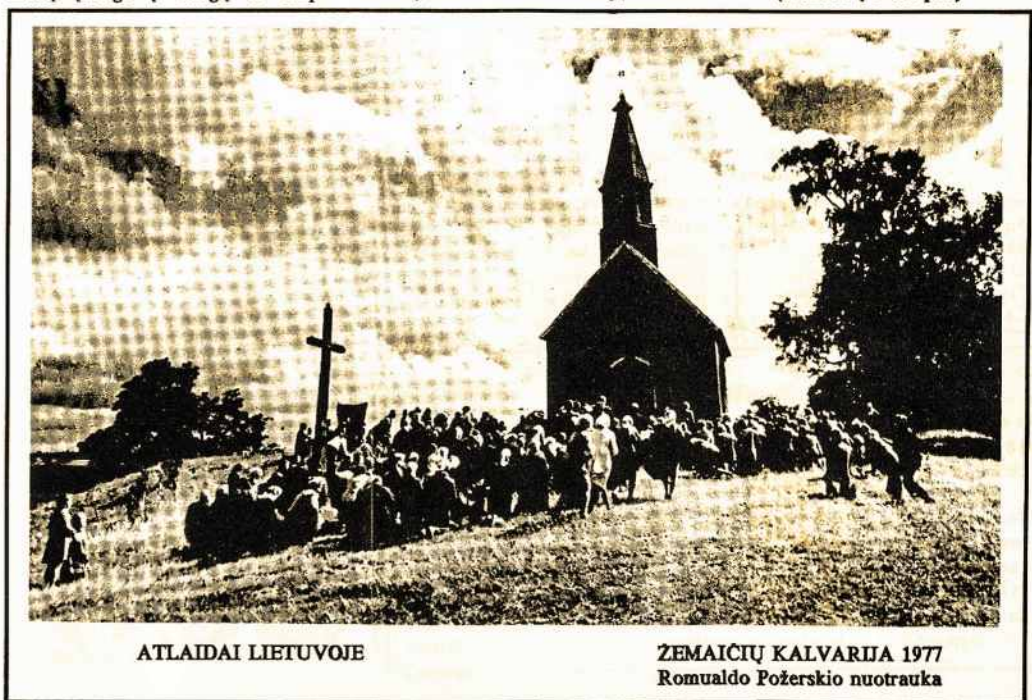
Cia tinka senas posakis: „Todėl Nugalėtojas, kad prieš tai buvo aukos Avinėlis!“ Tai matydami, ir mes su nauja drąsa ir nauja viltimi keliamės nuo kryžiaus kelio: nes kuris mirė, gyvena. Taip pat ir mus Jis veda į naują amžinos laimės gyvenimą. „Argi Kristus neturėjo viso to kentėti ir taip įeiti į savo garbę?“ Jis, nugalėjęs mirtį, prisikėlė ir gyvena kaip Nugalėtojas. „Aš gyvenu ir jūs gyvensite“ (Jn 14,19) - sako Jis mums. Jis pirm mūsų įžengė į dangų ir kaip

Nugalėtojas amžinai viešpatuoja su Tėvu: „Įžengė į dangų, sėdi dešinėje Dievo Tėvo visagalio. Iš ten ateis teisti gyvųjų ir mirusiųjų.“ Iš ten Jis siunčia Bažnyčiai ir mums Sv. Dvasią, Dvasią tiesos ir stiprybės. Dabar mes esame tvirti, pripildyti aukštybių jėgos. Sv. Dvasia padarė nebeįveikiamais.

Jo švč. Motina Marija vainiko liudytoja, kad tie, kurie buvo arti kryžiaus, tai pat Jam arti pasiliks ir garbėje (Mt 12, 50). Jis ją paėmė su savim į dangų ir vainikavo garbe ir šlove. „Kuris tave, Mergele, į dangų paėmęs, draugaus ir žemės Karalienė vainikavo“. Ir mes virš visų žemiškųjų akiračių žvelkime į savo paskutinį, aukščiausiąjį tikslą, į savo amžinąjį užmokestį, kuris laukia mūsų - į gyvenimo vainiką. Kai pasibaigs visos šios žemės kovos, mes kartu su Nugalėtoju Kristumi galėsime įeiti į mūsų didžiojo Dievo amžinąjį „sekmadienio poilsį“ (plg. Zyd. 4,9).

Gyvenime ir mirtyje tvirtai laikykime rožinį. Sekime Kristumi - nemirtinguoju Karaliumi. Jis ir mus nuves į amžinąją pergalę. Per Mariją prie Kristaus, kuris „yra Kelias, Tiesa ir amžinasis Gyvenimas.“

Kun. Juozas Kęstutis Butkus, OFM

ATLAIDAI LIETUVOJE

ZEMAIČIŲ KALVARIJA 1977
Romualdo Požerskio nuotrauka

Lietuva per visą okupacijos laikotarpį įvairiai protestavo prieš neteisybę, melą, prievartą brukamą ateizmą. Tai ir dramatiškos partizanų kovos, ir kelis dešimtmečius trukusi pasyvioji rezistencija. Visą laiką pogrindyje ėjo įvairūs leidiniai, žmonės nebijodami gausiai dalyvavo Zemaičių Kalvarijos ir Šiluvos ataiduose. Sovietinę valdžią ypač gąsdino žmonių eisenos iš Tytuvėnų į Siluvą prieš atlaidus. Žmonės eidavo giedodami ir melddamiesi už Lietuvą, už tikėjimo išsaugojimą, už persekiojamuosius ir persekiotojus. Viena eisenos dalyvė Jadvyga Stanelytė buvo apkaltinta organizavusi eiseną ir kaip kriminalinė nusikaltėlė Kelmėje nuteista trejus metus kalėti.

KGB ir partinei vadovybei tiko visos priemonės, kad tik būtų palaužtas žmonių tikėjimas. Kelmės rajoną visoje Lietuvoje išgarsino 1981 m. prieš turėjusią įvykti eiseną paskelbtas „kiaulių maras“. Visus kelius ir šunkelius buvo užtvėrę barjerai ir draugovinėms su raudonais raiščiais, miškai pilni saugumiečių ir kariuomenės. Taip gintasi nuo „kiaulių maro“ bacilų. Lengviau dabar nelegaliai pereiti saugomą Lietuvos valstybės sieną, kaip tada be leidimo patekti į Tytuvėnus ar Siluvą. Eisena, žinoma, tais metais neįvyko.

Siekiant prisiminti tuos šviesius žmones, kurie, nepaisydami bauginimų ir persekiojimų, organizavo eisenas, žadino visų viltį ir tikėjimą, rugsėjo 4 d. vėl organizuota eisenos iš Tytuvėnų į Siluvą, kurioje dalyvavo ir anų eisenų dalyvis Seimo narys Kazimieras Kryževičius. Kartu su visais iš Tytuvėnų į Siluvą ėjo viešinti Lietuvoje katalikiška TFP (tradicijos, šeima, nuosavybė) delegacija, lydima Seimo nario Antano Račo. Iš Tytuvėnų eiseną pajudėjo 9 val. Buvo nešama Fatimos Dievo Motinos statula. Šiluvos Marijos koplyčioje svečiai giedoja valandas.

Einant į Siluvą visą kelią melstasi už Lietuvos dvasinį apsilvymą ir atgimimą, prisimintas popiežiaus apsilankymas Lietuvoje,

(Nukelta į 3-čio psl.)

„Žmogaus teisės ir Islamas“

TRUMPAI

Aosta mieste, Šiaurės Italijoje, rugpjūčio 20-28 d. įvyko studijų savaitė, tema: „Žmogaus teisės ir Islamas“. Ši studijų susitikimą surengė italai saleziečiai.

Vienas studijų savaitės dalyvių, Romoje veikiančio Popiežinio arabiškųjų studijų ir islamistikos instituto dėstytojas kunigas Maurice Borrmans, papasakojo apie islamišką žmogaus teisių sampratą ir apie arabų pasaulio požiūrį 1948 metais Jungtinių Tautų Organizacijos paskelbtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją.

Pradžioje reikėtų pažymėti, - pasakė kunigas Borrmans, - kad arabų tradicija pirmiausiai kalba apie Dievo teises, ir tik po to apie žmogaus teises. Kitaip sakant, islamas daugiau dėmesio skiria žmogaus pareigoms negu teisėms. Maždaug ta pačia dvasia islamo išpažinėjai interpretuoja ir garsiąją Jungtinių Tautų 1948 metais paskelbtą visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Žinoma, pastaraisiais dešimtmečiais, panašiai kaip Vakarų pasaulyje, arabų kraštuose buvo paskelbti kiti dokumentai, liečiantys žmogaus teises. Ir visi tie žmogaus teisės liečiantys dokumentai mažiau ar daugiau atspindi Korano ir islamo tradicijos reikalavimus.

Stambiausias kongresas, apibrėžiantis žmogaus teises islamo religinėje ir kultūrinėje terpėje įvyko 1980 metais Kuveite. Po Kuveito kongreso, Londone veikianti Europos islamo taryba, 1981 metais, parafrazuodama Jungtinių Tautų visuotinės žmogaus teisių deklaracijos pavadinimą, paskelbė vadinamąją Islamo visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Kitas svarbus islamiškas tarptautinis forumas skirtas žmogaus teisėms įvyko 1990 metais. Jo metu Islamo konferencijos organizacija patvirtino minėtą, Londone paskelbtą Visuotinę Islamo žmogaus teisių deklaraciją. Šiuo metu palaipsniškai ją ratifikuoja vis naujos arabų valstybės. Taigi, - pasakė kunigas Maurice Borrmans, - žmogaus teisių samprata islamo tautose ir kultūroje yra įleidusi palyginti gilią šaknis.

Aišku, čia vėl reikia pažymėti, kad 1948 metais Jungtinių Tautų paskelbta visuotinė žmogaus teisių deklaracija ir arabų kraštų parengti analogiški dokumentai siek tiek skirias ir turiniu, ir dvasia. Arabų kraštai esamus skirtumus ir nepritarimą kai kuriems Jungtinių Tautų deklaracijos dėsniams

motyvuoja tuo, kad '48-tųjų metų deklaracija yra per daug vakarietiška ir krikščioniška. Tasiš dalies tiesa, nes juk 1948 metais, kai buvo skelbiama ši visuotinė žmogaus teisių deklaracija, Jungtinių Tautų organizacijai priklausė žymiai mažiau valstybių negu dabar; didelė dalis dabartinių musulmoniškų kraštų tais metais nebuvo suvereniomis valstybėmis ir negalėjo turėti įtakos deklaracijos turiniui.

Labiausiai ginčijamas yra 18-asis visuotinės žmogaus teisių deklaracijos straipsnis, kalbantis apie kiekvieno žmogaus teisę pakeisti tikėjimą, pereiti iš vienos religinės bendruomenės į kitą. Kaip žinoma, - toliau kalbėjo kunigas Maurice Borrmans, - musulmonai skelbia, kad islamą gali priimti kiekvienas, bet palikti islamo nevalia niekam. Pagal musulmonų teisyne Sharia, už apostazę, už tikėjimo išsižadėjimą, turi būti baudžiama mirtimi. Šis prieštaravimas tarp Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir islamiškojo teisyne ypač skaudžiai jaučiamas Saudo Arabijoje, kur vienintelė leidžiama religija yra islamas ir kur už apostazę - islamo atmetimą tikrai grėsia mirties bausmė. Pagaliau visos, net ir neortodoksiškos musulmonų valstybės, visuomet remiasi Shariis įteisyne. Sharia teisyne, kaip atramos taškas, minimas visuose tarptautiniuose islamo kraštų skelbiamuose dokumentuose. Pats Sahrios teisyne yra savotiškas Korano ir islamo tradicijos mišinys,

palaipsniškai formavęsis per visą islamo istoriją. Kai kurie musulmonai, ypač oficialiame valstybiniame lygje, savo teisyne interpretuoja atlaidžiai, tačiau yra ir tokių, daugiau fundamentalistinės pakraipos judėjimų, kurie reikalauja, kad Sharia būtų visur taikoma paraidžiai. Toks santykis labai apsunkina kultūrinius ryšius, bendradarbiavimą ir ypač tarpreliginį krikščionybės ir islamo dialogą. Juk gi sunku pasiekti kompromisą ir priesti bendrų išvadų, jei Sharia skelbia, kad atkritėlis nuo islamo turi būti baudžiamas mirtimi.

Nepaisant šitokių kliūčių, - pažymėjo baigdamas kunigas Borrmans, - dialogas vis dėlto vyksta. Stengiamasi neliesti, konkrečių religijos reikalavimų ar draudimų, o ieškoma bendrųjų vertybių, būdingų ir krikščionybei ir islamui.

Pavyzdžiui, sutampa islamo ir krikščionybės požiūris į laisvę, teisingumą, gyvybės šventumą. Šiuo metu itin aktualus pastarasis - gyvybės šventumo reikalavimas. Kaip žinoma, Kaire įvykusioje tarptautinėje žmonijos ir pažangos konferencijoje visos diskusijos sukosi apie gyvybės šventumo problemas ašį. Islamiškų valstybių atstovai, labiau religingi ir labiau prisirišę prie savo religijos skelbiamų etinių nuostatų, balsavo prieš konferencijos baigiamojo dokumento projekte pasiūlytą aborto liberalizavimą ir kitas drastiškas gimimų kontrolės priemones.

LRTV

Pagerbta Lietuvos partizanų išniekinimo vieta

Daiva Zimblienė

Ukmergėje, buvusioje Turgaus aikštėje, o dabar Vasario 16-osios ir Klaipėdos gatvių kampe esančiame skverelyje, buvo atidengtas paminklinis akmuo Lietuvos partizanams. 1944-1949 metais čia buvo niekinami partizanų palaikai. Baudėjai tikėjosi, kad kas nors iš praeivių išsiduos, pažinęs žuvusiuosius. Simtai žmonių lavonų, išrengtų ir išniekintų, čia voliodavosi, kol pradėdavo irti: vienus atveždavo, kitus išveždavo užkasti į Pivonijos šilą ar į žvyrduobes prie „Vienybės gamyklos“.

Įamžinti šią vietą ėmėsi Stasys Žižys - Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos istorinio sektoriaus vadovas, buvęs Vyčio partizanų apygardos štabo ryšininkas. Nuo 1989 metų jo iniciatyva pradėti perlaidoti partizanų palaikai. Pasak S.Žižio, yra duomenų tik apie 320 žuvusiųjų,

Paminklinis akmuo Ukmergėje Lietuvos partizanams pagerbti.

nors jų gali būti ir dvigubai daugiau. Apie daugelio likimą nėra jokių žinių.

Paminklinio akmens projekto autorius Ukmergės miesto architektas Mečislovas Grigaliūnas. Statybą finansavo miesto merija ir savivaldybė.

Paminklą pašventino monsinjoras Alfonsas Svarinckas. Jis aukojo ir šv. Mišias už žuvusiuosius Apaštalo Petro ir Povilo bažnyčioje.

Iškilmėse gausiai susirinko buvę partizanai, politiniai kaliniai, tremtiniai, kiti ukmergiškiai.

„L.R.“

Published by E. Šidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurelija Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

Suėjo pirmosios Sv. Tėvo apsilankymo Lietuvoje metinės. Kauno Arkivyskupijoje įvyko du dideli renginiai šioreikšmingo įvykio paminėjimui - rugsėjo 4 d. Kaune, Santakoje ir rugsėjo 18 d. Kryžių kalne. Taip pat rugsėjo 4 d. Vilniaus Arkiv. J.E. Audrys Bačkis šia proga 12 val. 30 min. aukojo šv. Mišias Vilniaus Arkikatedroje, kurios buvo transliuojamos per radiją.

Santakoje įvyko minėjimas. Programoje Sv. Tėvo vizito Lietuvoje įvertinimas, šv. Mišios. Pamaldoms vadovavo J.Em. Kard. Vincentas Sladkevičius. Kryžių kalne įvyko naktinis jaunimo budėjimas, 12 val. šv. Mišios, kuriose buvo šventinamas Sv. Tėvo padovanotas kryžius. Dalyvavo Sv. Sosto Nuncijus J.E. Arkiv. Justo Mulior Garsia, Lietuvos vyskupai.

Galų gale buvo sulaukta taikos Šiaurės Airijoje. Rugsėjo 1 d. vidurnaktį įsigaliojo Airijos Liaudies Armijos pažadas nutraukti ugnį. Kruvinas Šiaurės Airijos konfliktas kyla iš ilgus amžius trukusių nesutarimų tarp vietinių keltų - katalikų ir iš anglijos atvykusių kolonistų - protestantų. Šiaurės Airijoje, kurios šešios grafystės yra tiesiogiai kontroliuojamos iš Londono, katalikų mažuma buvo nepaprastai diskriminuojama, kraštutiniai suvaržant jos teises. Šis nepasitenkinimas išsiliejo į ginkluotą kovą 1968 metais, kai Airijos Liaudies Armijos būriai įvykdė pirmuosius savo teroristinius aktus. Porą kartų buvę pavykę susitarti dėl ugnies nutraukimo, tačiau šie susitarimai ilgai netverdavo. Vykusių neramumų Šiaurės Airijoje metu žuvo virš trijų tūkstančių žmonių, daugybė buvo sužeista. Kaip dabar tvirtina abi pusės, visos šios aukos buvo bereikalingos.

Airijos ministras pirmininkas Robert Reynolds paneigė gandus, jog egzistuoja slaptas susitarimas tarp Airijos vyriausybės ir teroristinės Airijos Liaudies Armijos, ir, neva, Airija pažadėjusi teroristams už ugnies nutraukimą kažkokių privilegijų. Robin Reynolds taipogi pasakė, jog negali būti jokių abejonių dėl to, kad ugnies nutraukimas yra tikrai galutinis. Konfliktas baigtas, ir baigtas visiems laimas - pasakė Airijos ministras pirmininkas. Siems žodžiams pritarė ir Armago arkivyskupas kardinolas Daly.

Rugsėjo 2 d. Lenkijos Seime vyko balsavimas dėl Lenkijos Respublikos Prezidento Lech Wałęsa uždėto „veto“ įstatymui dėl aborto praktikos, kuriuo praktiškai numatoma legalizuoti abortus. Įstatymo projekte tai buvo įvilta į gražesnę formą: abortas leistinas esant nepalankioms socialinėms-visuomeninėms motinos gyvenimo sąlygoms. Prezidentas pasinaudojo savo „veto“ teise, pabrėždamas, jog vėrciau atsisitadytins, tačiau įstatymo nepasirašys. Norint atimesti Prezidento veto, abortų šalininkai turėjo surinkti ne mažiau 274 balsų. Pakartotinai balsuojant už įstatymą, buvo surinkti tik 232 balsai. Taigi, lieka galioti ankstesniųjų metų įstatymas, kuriuo leidžiama nutraukti nėštumą tik išprievartavimo atveju, nustacius, jog vaisius vystosi nenormaliai arba grėsia pavojus motinos gyvybei. Prez. Lech Wałęsa, pats gausios šeimos tėvas pasakė, jog jo, kaip kataliko pareiga - priešintis aborto legalizavimo įstatymui visomis jėgomis.

DARBAS VIETOJ ŽODŽIŲ!

Prez. Brazauskas spaudos konferencijoje, komentuodamas „Tarpžinybinės komisijos kovai su ekonominiais nusikaltimais“ įsteigimą, štai ką pasakė: „Dokumentas - ne politinis triukas, mums reikia rimto darbo šioje srityje ir, svarbiausia, rezultatai... Negalime likti stebėtojais, reikia imtis neatidėliotinių priemonių, kad pataisytume padėtį...“

Malonu, kad Prezidentas žino, ko jo valdžiai trūksta ir ko ten yra per daug. Daug kalbama, išleidžiama daugybė įstatymų, bet rimto darbo nėra, taigi nesimato nei rezultatų. Įdomu, nuo kada valdžios vadas žino apie šitą valstybingumo principą? Jei nuo pat jo išrinkimo, tai kodėl jis per pusantų metų nepriėjo prie jo įgyvendinimo? Dar vienas klausimas: ar dabar jo pareiškimas nepasibaigs tuščiais žodžiais, kaip jau yra atsitikę praeityje? Jei neklustu, jau du kart buvo sudarytos komisijos kovai su nusikaltimais. Vienos iš jų vadovu buvo pats prezidentas. Ir... viskas baigėsi tuščiais pareiškimais.

Naujos komisijos pirmininku paskirtas vidaus reikalų ministras, o jam talkininkaus: Prezidento patarėjas teisėsaugos klausimais, centrinės privatizacijos pirmininkas, valstybės mokesčių inspekcijos viršininkas, finansų ministerijos sekretorius ir mokesčių inspekcijos viršininkas, muitinės direktorius, saugumo departamento generalinis direktorius, generalinės prokuratūros tardymo departamento direktorius, vyriausybės patarėjas finansų ir išdo klausimais, pasienio policijos vyriausiais komisaras ir t.t. Laikraščio vieta neleidžia čia jų visų suminėti. Abejotina, kaip tokia skaitlinga komisija koordinuos savo darbą. Ar jos nariai nepradės verst, kaltę ant vienas kito dėl nesėkmingo darbo?

Bet priimsim Prezidento žodį, kad jis šį kartą išpildys savo pasižadėjimą nuo žodžių pereiti prie rimto darbo. Mes seksime šį reikalą, ir, jei bus reikalas,

Iš Tytuvėnų - į Siluvą

(Atkelta iš 1-mo psl.)

taip pat prisiminta Padėkos diena 1991 m., kai į Siluvą rugsėjo 11 d. padėkoti Dievo Motinai už atgautą nepriklausomybę suplaukė žmonės ne tik iš visos Lietuvos, bet ir daug garbingų svečių iš užsienio.

Buvo kviečiami dalyvauti eisenose visi norintys ir galintys atvykti į Tytuvėnus rugsėjo 4 d. Buvo džiugu vėl matyti tuos, kurie, nepabūgę persekiojimų, dalyvaudavo eisenose anksčiau. Buvo kviečiame ir tikinčiųjų persekiojotai, „kiaulių maro“ organizatoriai.

Tai buvo ne vien prisiminimo bei pagarbos, bet ir vilties bei atgailos eisenos.

Po šv. Mišių Siluvoje įvyko susitikimas su svečiais ir eisenos dalyvavusiais Seimo nariais K. Kryževičiumi, A. Raču, N. Ambrazaityte, K. Kuzminsku ir kitais.

Lietuvos Sąjūdžio Kelmės rajono taryba
„L.A.“

Rašo dr. Jonas Kunca

priminsime p. Brazauskui jo paties žodžius.

Lyg tai valdžios sukrotimas nėra atsitiktinas. Neįvykęs referendumas parodė, jog virš trečdalis balsuotojų pasisakė prieš dabartinę vyriausybę. Gyventojų apklausinėjimų daviniai dar liūdnesni. Valdžią ir prezidentūrą užgria vos 30% gyventojų! Neliko nei vieno politikto, kurio populiarumas viršintų 50%. A. Brazauskas neseniai turėjęs pritarimą 2/3 žmonių, dabar turi tik 47%. Jei čia minėti jo pažadai nebus greitai pildomi, jo populiarumas gali dar žymiai nukristi. Mat, Lietuvos žmonės laukia tų valdžios darbų. Žodžiai jiems jau nusibodo.

Už LDDP dar vis, pagal apklausinėjimą, balsuotų 16%, už Krikščionių Demokratų partiją - 13%, už Konservatorius (Landsbergi, Vagnorių) 7%. Kitos partijos nesurado didesnio pasekėjų

skaičiaus. Iki kitų rinkimų KDP populiarumas gali pakilti, o LDDP nukristi. Sekančius rinkimus ko gero gali laimėti KDP, kad ir be daugumos seime. Kad galėtų valdyti, jiems tektų sudaryti koaliciją kad ir su konservatoriais. Viena aišku, kad KDP pasiūlytų savo kandidatą į prezidentus, bet ne p. Landsbergį ar Vagnorių. Sukurti naują partiją, kuri per vienus metus išaugtų į rimtą opoziciją, bene nėra galimybių. Bet A. Brazauskas galėtų padaryti stebuklį: pakeisti savo minkštą ir svyruojantį būdą ir priversti vyriausybę, kaip jis sako, dirbti. Tai pastebėję žmonės atleisť jo padarytas klaidas ir vėl palinktų į Prezidento ir LDDP pusę. Tik charakterį pakeisti ne taip lengva. Su kokiu žmogus gimė, su tokiau ir užbaigia gyvenimą. Bet lai būna šį kartą jis reta išimtim.

Lietuvai trūksta vadų, kurie sukurtų pozityvaus darbo, o ne tuščių žodžių atmosferą. Kol kas

tokių nesimato. Laikas stipresnėm partijom stropiai pradėti tokių ieškoti, o nelaukti, kol priartės naujų rinkimų diena. Tokiai atrankai 1 metų galėtų užtekti. Tokius suradus, reiktų laiku išgarsinti per spaudą, televiziją ir radiją, kad rinkėjai susipažintų su jais ir jų programa. Politikai privalėtų būti kuklesni ir nepretenduoti visi į aukščiausią postą. Vadas gali būti tik vienas, bet sumanus ir energingas. Tada jis bus naudingas kraštui ir savo partijai.

Dabar progna ne tik p. Brazauskui, bet ir KDP rimtai dirbti ir nemėginti savo nesugebėjimą paslėpti po tuščių žodžių ir intrigu šydu.

Dar reiktų pridurti, jog iki šiol mūsų pareigūnai, pradėdant Prezidentu, ne tik rimtai nedirba, bet dar nepagrįstai vartoja menkus krašto išteklius prabangos dalykam: importuotom mašinom, autobusiukui medžioklei, prezidentūros rūmų statymui, priėmimam ir kelionėm į užsienį. Visiem ir valdžiai, reikia taupyti.

Dar vienas profesoriaus V. Landsbergio pralaimėjimas

Nors referendumo dėl indėlių indeksavimo tekstas buvo tiesiog prikimštas populizmo sausainių, tauta neužkibo ant šio jauko, ir konservatoriai patyrė triuškinantį pralaimėjimą. Perkrautas referendumo mulas išmetė konservatorių lyderius V. Landsbergį ir G. Vagnorių iš balno dar net nepradėjęs kopti į valdžios olimpo viršukalnę.

Tačiau V. Landsbergiui ir G. Vagnoriui ir šį kartą neužteko jėgų pripažinti savo pralaimėjimą. Kitą dieną po referendumo spaudos konferencijoje konservatorių lyderis ilgame, nuobodžiame ir nervingame monologe paskelbė apie pergalę. Galima pamanyti, kad konservatoriams iki jos pritrūko ne pusės milijono, o tik kokių trijų dešimčių balsų.

Tik neaišku, kam po „pergalės“ kaltinti tautą bailumu (konservatorių lyderis kalbėjo apie tai, kaip LDDP visus rinkėjus įgąsdino, kad neitų į referendumą), o socialdemokratams, centristams bei liberalus vadinti LDDP satelitais. Po pergalės paprastai švenčiama ir dainuojama, o ne sprogstama iš pykčio. Kaip sename anekdote apie viršininką: pirmas punktas - konservatoriai ir V. Landsbergis visada laimi; antras punktas - jei konservatoriai ir V. Landsbergis pralaimi, žitrėk pirmą punktą.

Po 1991 metų rudens, kai profesoriui V. Landsbergiui Aukščiausiojoje Taryboje nepavyko prastumti stipraus Prezidento be konstitucijos idėjos, ir jis kreipėsi paramos į tautą, šis politikas pralaimėjo praktiškai visus reikšmingus mūšius. Tai buvo prezidentinis referendumas (gražiai dabar valdytų A. Brazauskas su V. Landsbergio parengtomis stipraus prezidento nuostatomis), pirmalaikiai rinkimai į Seimą, kuriuose jis nedalyvavo asmeniškai, o tik partijos sąrašė.

Pagaliau nėjimas į Prezidento rinkimus politikui, kuris po Sausio 13-osios turėjo beveik absoliučią daugumą (87), taip pat laikytinas tik pralaimėjimu. Dabar štai dar vienas

pralaimėtas referendumas. Kodėl tai tampa tradicija?

Konservatorių lyderis spaudos konferencijoje teigė, kad jis nujautė tokius referendumo rezultatus, tačiau konservatoriai vis dėlto ėjo į šį referendumą, kad vėliau jų neapkalintų niekonedarymu. Toks aiškinimas verstų manyti, kad V. Landsbergis ir jo bendražygiai yra politiniai mazochistai. Tačiau tuo sunku patikėti, bent kiek pažįstant Lietuvos politikos virtuvę.

Turbūt arčiau tiesos būtų teiginy, kad V. Landsbergis per daug dažnai norima priima už esama. LDDP iš tiesų nevykusiai valdo šalį, tačiau opozicija turi kantriai dirbti ir įtikti ne tik megtosioms beretėms, neišsauti ir neišsoti per anksti, kad nesugadintų politinio rūgimo proceso, kaip atsitiko dabar, bei išmolti realiai vertinti savo jėgas.

Konservatoriai per daug pasikliovė stipriu populizmo užtaisų referendumo tekste, nors išbraukus iš jo masinantį indėlių indeksavimo 100 kartų momentą, tarsi ir nebėliko už ką balsuoti. Tačiau rinkėjai, LDDP apmaiti dėl pigios daktariškos dešros, šįkart nebebuvo tokie naivūs.

„Taip“ balsavusių rinkėjų skaičius rodo, kad būdami opozicijoje konservatoriai per dvejus metus neįgijo naujų šalininkų, nors tai turėjo atsitikti beveik automatiškai. Bet kuri partija tokioje situacijoje rimtai susimąstytų dėl savo taktikos ir strategijos, o ne kaltintų žmones bailumu ir nesirūpinimu valstybe.

Nors konservatorių nekantrumas ekskomunistams buvo tarsi mana iš dangaus, LDDP filosofai be reikalo taip džiūgavauja. Referendumo boikotas nereiškia LDDP pergalės, o tik suteikė jiems netikėtą galimybę šį tą dar atsikovoti. LDDP frakcijos seniūnas J. Karosas klysta sakydamas, jog referendumo

rezultatai reiškia piliečių visuomenės brandą.

Nusišalinimas nėra pilietinė branda. Meškos paslaugą piliečių visuomenės kūrimumi padarė Prezidentas A. Brazauskas, savo nusiteikimu nedalyvauti referendume iš demokratines valstybės Prezidento aukštumų nusiritęs iki įžeisto aborigenų karaliuko lygio.

V. Landsbergis referendume savotiškai patikrino vienintelį variantą, kada jis galėtų sugrįžti į valdžią. Jeigu į kitus rinkimus ateis tik 40 proc. rinkėjų, juos laimės V. Landsbergis. O tai neišvengiama, jei LDDP ir toliau toleruos savo aukščiausių pareigūnų korupciją, Vyriausybės narių dalyvavimą bizniuose, valstybės lėšų švaistymą ir reformos stabdymą socialinio draudimo bei sveikatos apsaugos srityse.

Kita vertus, iš konservatorių balsus, bent jau tų žmonių, kurie nors miegodami išlaiko nepriklausomą nuo konservatorių vadų sąmąstą, gali nuvilioti krikščionys demokratai, šiame referendume elgsi santūriai ir įrodė, kad dešinėje taip pat netrūksta galvotų plitiku.

Referendumo agitacijoje pirmą kartą aktyviai dalyvavo vyskupai ir bankininkai. Pastarieji išsilaižys, tačiau trys vyskupai, daugybę kanaaninkų ir dekanų meistriskai po smūgiu pakišo Bažnyčią. Kai po vyskupo raginimo balsuoti „taip“ į referendumą ateina vos trečdalis vyskupijos teritorijoje esančių rinkėjų, ar galima ten kalbėti apie Bažnyčios autoriteto didėjimą? Ganytojai sau, ganomieji - sau?

Taigi V. Landsbergis teisus sakydamas, kad referendumas daug ką padėjo „išryškinti“. Tačiau kas atsakys į klausimą, ar tas „išryškimas“ yra vertas keturių milijonų litų, paleistų pavėjui?

Rimvydas Valatka - „L.R.“

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiskirkime prenumeratos mokesį, įrašykime „Tėviškės Aidas“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Kaip sustabdyti švietimo griūtį?

Net pačiais niūriausiais Lietuvos istorijos metais žmonės veržėsi prie mokslo, laikė tautos mokyklą savo dvasios prieglobščiu, o mokytoją - artimiausiu pagalbininku ir užtariu. Nepaisant visų nepriteklių, kone kiekviena šeima stengėsi „išleisti į mokslus“ nors po vieną vaiką.

Po karo audrų ir represijų mokytojas neretai buvo vienintelis inteligentas, su kuriuo plačios apylinkės žmonės galėjo bendrauti, su kuriuo tarėsi arba net prašė pagalbos. Nors ugdymo turinys ir buvo sudarytas pagal okupacinio režimo reikalavimus, jokia represinė struktūra negalėjo užgesinti pedagogų skleidžiamo tauro, Tėvynės meilės šviesos.

Tačiau pastaraisiais dešimtmečiais sakralinė Lietuvos mokyklos šviesa gerokai prigeso. Valdžios paniekiamas mokytojas pamažu pradėjo prarasti autoritetą visuomenėje. Pedagogų profesija tapo „neprestizine“.

Vieną iš skaudžiausių smūgių sudavė procentomanija, vertusi pedagogą klounu, nustūmusi mokyklą į akių dėmimo kelią. Mokytojas buvo verčiamas atsakyti vieno iš svarbiausių jo profesinės etikos bruožų - reiklumo. Klasėse pradėjo formuotis „trejetukininko“ - įžūlaus nevalieikos kultas. Pareigingesni sąžiningesni mokiniai ėmė jausti vis stiprėjančią psichologinį diskomfortą. Atsirado mažaraščių, gavusių atestatus ir diplomus. Kas besuskaičiuos, kiek tokių „dokumentų“ išdalyta neteisėtai, kas išmatus, kokia žala padaryta visos septintojo - devintojo dešimtmečio kartos doroviniam brendimui?

Prie nepatrauklaus švietimo sistemos įvaizdžio susidarymo prisidėjo ir mokyklų statyboje įsigalėjusi gigantomanija. Milžiniški, keistus fabrikus primenantys pastatai, nejuokūs tiek savo išore, tiek vidumi, netinka ugdymo įstaigoms. Jų eksploatavimas reikalauja labai didelių sąnaudų, o mokiniai juose jaučiasi itin nesaugūs.

Tautos atgimimas ir valstybingumo atkūrimas pažadino viltį, kad švietimas vėl užims jam deramą vietą, kad bus sugrąžintas pasitikėjimas mokslu. Tiesiog spontaniškai, nebelaukiant jokių nurodymų „iš viršaus“, iškilo radikali moksliinių grupių ir net aktyvesniųjų mokyklų iniciatyvos: pedagogai ėmėsi praktiškai atkurti tautinę mokyklą. Tačiau tuometiniai švietimo funkcionieriai su panieka žiūrėjo į „neapbruotą“ idėjas.

Stagnacijos metais susiformavęs nepasitikėjimas mokykla yra gerokai paveikęs visuomenę. Kritikuojant funkcionuojančią sistemą neišvengta paviršutiniškumo, neįvardytos tikrosios švietimo erozijos priežastys. Diskusija dažnai nukrypdavo į antraeilinius dalykus, atskiri faktai būdavo apibendrinami iki hiperbolizuotų kaltinimų visai profesinei pedagogų bendruomenei. Toje diskusijoje aktyviai dalyvavę visuomenės veikėjai, įvairių mokslo ir meno sričių atstovai, be abejonės, vadovavosi kuo kilniausiais ketinimais. Tačiau neturėdami edukologinio pasirengimo, jie net nenujautė, kad 90 procentų jų deklaruojamų idėjų pedagogams gerai žinomos. Realizuoti seniai

Jonas Jasaitis

Socialinių mokslų (edukologijos) daktaras

subrandintus projektus neleido iki tol viešpatavęs režimas.

Kai profesionalus kurios nors sistemos valdymas pakeičiamas chaotiškomis „akcijomis“, valstybei padaroma milžiniška žala. Taip atsitiko ir Lietuvos mokyklai. Procentomanijos žydėjimo metais išugdę diletantai švaistėsi praeikimais „senajai pedagogikai“ ir „senajam mąstymui“, dalijo skambius pažadus, vykdė „reorganizacijas“, plėtė administracinį aparatą, tačiau taip ir nesubėgėjo nei objektyviai įvertinti mokyklos būklę, nei numatyti pereinamojo laikotarpio galimybes atitinkančius tautinės švietimo sistemos atkūrimo kelius.

Švietimo sistemos irimas pasiekė katastrofišką mastą. Šiandien turime suveltus mokymo planus, milžinišką mokinių perkrovimą (taip ir nesubėgėta pereiti prie normalios penkių mokymosi dienų savaitės), didėjančią nenorą mokytis ir silpstančią drausmę, krinkančius pedagogų kadrus. Kasmet mažėja mokinių skaičius pagrindinėje bendrojo lavinimo pakopoje. Praėjusiais mokslo metais suskaičiavome beveik keturis tūkstančius vaikų ir paauglių, metusių mokyklą neįėjus net devynmečio išsimokslinimo. Daugėja iš jos pašalintų. Chaos švietimo sistemoje gerokai prisidėjo prie nusikalstamumo augimo.

Kiek mokinių nebegrįs į klases šių metų rugsėjį? Kiek jų slapinės tarpusavyje ir rausis sąvartynuose, vos pajėgdami iškišti pakaušį iš po prekystalio, prekiaus Vilniaus ir Klaipėdos, Marijampolės ir Šiaulių turgavietėse, sėdėdami ant savivaldybės ir centrinio pašto

laiptų siūlys reklamos lapelius „viską moterims apie vyrus ir vyrams apie moteris“, o tamsiais vakarais imituos „gaujų karus“, rinks duoklę iš bendraamžių, grįžtančių iš mokyklos, arba dalyvaus vykdant sunkius nusikaltimus?

Mokyklos padėtį vis labiau sunkina ekonomikos suirutė, smukusi paklausa mokslo žinioms, šalį užplūdusi „meninės makulatūros“ banga. Vis labiau trūksta mokytojų. Tik per praėjusių metų pirmąjį pusmetį iš mokyklų pasitraukė per 1800 pedagogų. Nebeatvyksta aukštųjų mokyklų absolventai. Vėl pradėdame įdarbinti mokytojais asmenis, baigusius tik vidurinę mokyklą.

Prarasta nemaža švietimo institucijoms priklausiusių pastatų. Nors patalpų katastrofiškai trūksta, per pastaruosius metus mokyklose įsikūrė daugybė nieko bendro su ugdymo procesu neturinčių firmų. Netgi centrinės švietimo įstaigos pastato dalį užėmė stovybių medžiagų prekybos agentūra. Vienadienė nauda netrukus gali tapti labai sunkia našta švietimui. Kokiu būdu įmanoma išprašyti turtingus įnamius, kai po įvairių perkainavimų ir indeksavimų paaikšėja, kad restauruoti mokyklos rūbinių arba dirbtuvių dalis yra brangesnė už visą keliaukštį pastatą?

Kol valstybė nepajėgia normaliai finansuoti švietimo sistemos, labai svarbu neprarasti sukaupto intelektualinio ir materialinio potencialo, nesiblaškyti, rizikuojant pamesti svarbiausią kryptį - tautinės mokyklos atkūrimą. Vis skaudesnė Lietuvos švietimo griūtis verčia sukaupti paskutines jėgas, kad išsaugotume bent tai, kas besąlygiškai privalo funkcionuoti.

„L.R.“

Kunigas Eugenijus Bartulis

- Kauno Prisikėlimo
bažnyčios klebonas -

Melbourne

Melbourniškiai turėjo retą progą susitikti su gerbiamu kun. Eugenijum Bartuliu iš Lietuvos.

Paskelbtas Rekolekcijas - dvasinį atsinaujinimą, ką gerb. kun. Bartulis pravedė šeštadienį, rugsėjo 10-tą dieną 2 val. p.p. Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Suvažiuavo daug žmonių ne tik iš miesto, bet ir iš apylinkių.

Melbourno parapijos klebonas, kun. dr. Dauknys atidarė Rekolekcijas ir pristatė susirinkusiems atvykusį iš Lietuvos kun. E. Bartulį. Sis jaunas kunigas yra aukštas, lieknas, malonų veido bruožų, aiškios, geros iškalbos. Jis yra Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčios klebonas.

Į Rekolekcijas susirinko žmonės, pasitraukę nuo visų rūpesčių, praleisti valandėlę susimąstymui vienybėje su Viešpačiu Dievu.

Kun. Bartulis aiškindamas apie laikiną žemišką gyvenimą iki pabaigos laikė visų dėmesį. Jis pasakė, kad mes skirti ne laikui, bet amžinybei. Kad važiuojant į Lietuvą gal reiktų pagalvoti ir

giminėms nuvežti dovanų šv. Raštą ar knygą apie šventųjų gyvenimą, kur jie galėtų pasimėti dvasinių stiprybių, kad jiems padėtų žengti per tėvynę Lietuvą tiesos ir meilės žingsniais.

Politikoje, kun. Bartulis paminėjo, kad tikinčiam nesunku yra išspręsti rinkiminę problemą, kuri sunkiai sprendžiama netikinčio žmogaus. Tikinčiam žmogui viskas yra aišku, nes Dievas yra pasakęs: Kas ne su manim, tas prieš mane. Reiškia, jeigu kandidatas eina su Dievu, tai tikintis žmogus už jį ir balsuos.

Toliau kun. Bartulis aiškino, kad jeigu kunigas pasisakys už vieną būsimą kandidatą, tai jis jau savaime užsitrauks kito kandidato nepalankumą. Kunigas paminėjo, kad Kristus yra pasakęs - ateikite pas mane visi. Kad Kristus nesako ateikite pas mane komunistai, ar nekomunistai ar kitoki, nes Dievas leidžia saulei tekėti ant gerųjų ir ant blogųjų. Kad Dievas leidžia visiems gyventi kartu, kad galėtų tuos netikinčius žmones atvesti prie Dievo.

Dviem taikliais metimais Š. Marčiulionis atidarė vaikų krepšinio mokyklą

Rugpjūčio 28 d. Vilniuje atidaryta Šarūno Marčiulionio vaikų krepšinio mokykla. Iškilimėse bei Lietuvos prezidento A. Brazausko, kitų valdžios ir sporto vyrų dalyvavo svečiai iš JAV - „Golden State Warriors“ treneris asistentas Donas Nelsonas, „Apple Macintosh“ kompiuterių išradėjas Steve'as Wozniakas (beje, prieš keletą dienų padavonojos mokyklai 10 naujas kompiuterių). Po iškilmingų kalbų, sveikinimų, artistų pa sirodymų vietoj įprastinio tokia proga juostos kerpimo buvo „krepšių atrišimas“. Š. Marčiulionis du kartus iš dviejų imetė į dar užrištus krepšius kamuolį, simboliškai skelbdamas mokyklos atidarymą.

Mokyklos šūkis - „Būk savo valios viešpats ir sąžinės vergas“. Šarūnas Marčiulionis sakė, kad jos tikslas - ne tik išmokyti vaikus žaisti krepšinį, bet ir ugdyti dvasingą, protaujantį sportininką. Naujoji mokykla - sporto kompleksas su trimis krepšinio aikštelėmis ir kompiuterizuotomis klasmėmis. Čia galės mokytis 400 berniukų. „E.L.“

Šarūnui Marčiulionui statybininkai įteikė simbolinį mokyklos raktą.

Gedimino Sritojaus (ELTA) nuotr.

Jis ir pasakė, kad kunigo pozicija visada labai aiški, kad svarbiausia lietuviui žmogui įteikti gilų tikėjimą ir karštą Dievo, artimo ir Tėvynės meilę, o išsaugant gilų tikėjimą ne tik politinės problemos, bet ir dvasinės labai aiškiai sprendžiasi.

Kunigas Bartulis davė daug gerų gyvenimo palyginimų. Vieną apie jaunuolį, kuris eidamas į darbą pagarbina Viešpatį. Kitą palyginimą apie šeimos motiną, kuri būdama labai pamaldi, jei padariusi name tik šiek tiek tvarkos, likusią visą dieną praleisti bažnyčioje besimeldama, tai būtų neteisinga.

(Nukelta į 6-tą psl.)

AUSTRALIJOJ LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRASTIS.

Redaktorė J. Žitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

Malonūs skaitytojai, Mieli bendradarbiai!

Sveikinu visus laimingai sugrįžusius iš bran gios ir gražios tėvynės Lietuvos, kurią aplankiau pirmą kartą po 50-ties metų šeimos liūdėsio, mirus broliui ir Dainų Sventės progomis.

Išvažiuojant iš Lietuvos, Vilniuje, teko susipažinti su Reškutėnų mokyklos malonia mokytoja p. V. Lapėnienė ir Vilniaus mokyklos mokytoja p. le D. Barisaite, kurios abi paskubomis įdėvė man savo mokinių kelis gražius rašinėlius, kad įdėčiau į „A. Zingsnius“.

Pasistengsime pasiūsti ir jiems savo „A.Z.“ pasiskaityti. Tikėkime, patiks Lietuvoje, o mums juk labai patinka jų darbai. Tai ir pradėkime rašyti vieni kitiems!

Ačiū - mokytojams už įdėvimą, o mokiniams už parašymą gražių rašinių.

Su gražiausiais linkėjimais ir sėkmės!

J. Žitkevičienė

Kuo mane sukrėtė gyvųjų atsiminimai apie tremtį į Sibirą

Tremtis - baisus dalykas. Niekas nenori, kad būtų ištremtas, atskirtas nuo Tėvynės. Tačiau niekas lietuvių neklause.

Reškutėnuose, nuošalioje vietoje, netoli prie miško, gyvena Marytė Petkūnaitė-Lapėnienė. Tai ryžtinga moteris. Iki šiol niekas nežinojo, kad ji, paprasta kaimo moteris, išsaugojo tautinę Lietuvos vėliavą. Ji, kaip daugelis kitų lietuvių, buvo ištremta su šeima į Sibirą. Žmonės emėsi kuo daugiau maisto, drabužių, o Marytė kartu su rūbais paėmė ir vėliavą-gabalėlį Lietuvos. Kas žino, gal ta trispalvė ir padėjo sugrįžti atgal į Reškutėnus.

Jos galvą puošia sidabrinės plaukų gijos, tačiau meilė Lietuvai kas kartą didesnė.

Netoli nuo Marytės, prie Kretuonykščio ežero, gyvena ir kita tremtinė - Martinkėnienė Teofilė (kaime ją tiesiog vadina Tapiliūtė). Ji vyresnė už Marytę, ir į Sibirą buvo ištremta su mažu sūneliu

Valduku. Nepaprastai daug vargo patyrė Sibire ši moteris. Prieš porą metų mes pas ją lankėmės, nunešėme vaisių. Daug Tapiliūtė mums papasakojo apie savo gyvenimą Sibire, apie vargą ir badą. Apie tai galima būtų parašyti storą knygą. Be to, ji mums parodė nuotraukas, kurios jai buvo be galo brangios ir sukėlė daug liūdnų prisiminimų, Tapiliūtė verkė. Viena mokinė paklausė: „Iš kur, teta, Jūs sėmdavotės stiprybės?“ Senutė atsakė: „Malda - mums buvo stiprybės šaltinis?“

Lietuviškas žodis negalėjo prazūti, nes lietuviai ji be galo mylėjo, gerbė.

Duok, Dieve, šiems tremtinėms sveikatos už jų kilnius nuopelnus Lietuvai, už jų visas kančias.

Laima Petkūnaitė,
IX kl. Reškutėnų „Ryto“ draugijos
pagrindinė mokykla
Svenčionių rajonas, Lietuva

Geriausia dovana

Mano senelė labai vieniša. Ji daugiausia lopo žmonėms drabužius.

Kartą aš ir mano sesė nutarėme padaryti jai staigmeną.

Nuėjome į parduotuvę ir nupirkome labai gražų megztinį. Jis buvo išsiuvinėtas rudomis bei geltonomis gėlėmis.

Įėjome į kambarį. Tyliai prisėlinome prie senelės ir sušukome: „Laba diena, senelė!“

Senelė atsigrėžė. Mes įteikėme dovana, bet senelė neapsidžiaugė. Ji tarė: „Nereikia man šitų dovanų. Man labai liūdna. Pralinksminkite mane.“

Mes suvaidinome jai savo sukurtą spektaklį. Senelė apsidžiaugė. Džiaugėmės ir mes. Štai kokia geriausia dovana!

Rasa Sidagytė, 9 metų
Vilniaus 65-osios vidurinės
mokyklos - IVa kl. mokinė

Auksinis ruduo

Vieną dieną atsikėliau ir nuėjau prie lango. Lapai pageltę lyg auksas. Klevai raudoni. Atrodo, kad juos čia kažkas būtų nudažęs. Vėl ruduo... Pagalvojau. Čia tas ruduo, kurio laukiau visus metus. Kurio ilgėjaisi...

Išėjau į lauką. Mano nosis palietė orą, gryną ir šlapia orą, kurio buvau troškusi visą tą laiką, kai buvo šilta, tiesiog karšta, net prisiminti to negaliu...

Mano mintis nutraukia lietus. Bėgu namo. Rytą galbūt nelis. Eisiu kaštonų ir gilių pasirinkti... O dabar aš noriu miego. Man visada, kai lyja, norisi miego.

Miegojau nuo septynioliktos valandos iki dvidešimtos. Kai atsibudau, net nepajutau, kaip atsidusau: „Ak, koks švelnus ir prasmingas tu, auksinis ruduo...“

9m. Rasa Sidagytė

Mūsų šeima

Kiekviena šeima yra skirtinga. Lietuvoje yra labai daug šeimų, kurios net ir badauja. O mes dar nebadaujame.

Seimoje gimsta džiaugsmas. Džiaugsmą atrandame tada, kai niekas nesipyksta, kai vienas kitą myli ir niekada nedaro vienas kitam blogo.

Bet kas yra šeima? Kam ji reikalinga? Kodėl ji yra? Žinoma, kad šeima yra Dievo duota dovana, kurios daug žmonių laukia. Ji reikalinga tam, kad tėvai paliktų savo palikuonis, kurie taip pat paliktų savo palikuonis. Kiekvienas žmogus turi savo tėvus, į kuriuos jis atsiremia bėdoje, džiaugiasi arba dalijasi skausmu. Sukūrus šeimą, reikia turėti didelę atsakomybę. Jei šeima susikuria kaime, reikia prižiūrėti trobas, gyvulius, sodybą. Reikia rasti darbų, išlaikyti šeimą,

pavalgydinti vaikus, juos apmokyti. Reikia išmokyti vaikus kalbėti, rašyti, rimtai žiūrėti į gyvenimą, kuris gali būti įvairus. Daugiausia šeimoje vaikais rūpinasi motina. Ji nori, kad vaikai būtų pavalgę, apmokyti ir svarbiausia išmokyti juos gyventi. Jei kurio šeimos nario netenki, būna labai skaudu. Kiekvienas žmogus, kuris turi šeimą, turi atsiminti visam laikui, kad tai yra Dievo dovana. Tad visa širdimi, visu protu, visa siela turime dėkoti Dievui, kad turime Tėvelius, Mamutes, sesutes, broliukus, seneles ir senelius. Kiekviena šeima - atskiras, džiaugsmo, liūdėsio, užuojautos ir gėrio šaltinis.

Irutė Nemeikaitė,
IX kl. Reškutėnų „Ryto“ draugijos
pagrindinė mokykla,
Svenčionių rajonas, Lietuva

Ežio namai

Ežys buvo didelis tinginys. Sumanė jis pasistatyti namus. Tada buvo pavasaris. Ežys ir sako: „Dabar šlapia, todėl namų negaliu statyti.“

Pavasaris praėjo ir atėjo vasara - „Labai karšta“ - sako ežys, - „todėl namų statyti negaliu.“

Atėjo ruduo. Krito lapai,

daug bijo „Labai šlapia. O kad būtų žemia!“

O kai buvo žiema, ežys tinginys vėl namų nestatė - jam labai šalta buvo. Ir dabar jis - benamis.

Ką gali padaryti šiandien, neatidėk rytojui.

Rasa Sidagytė, 9 metų
Vilniaus 65-osios vidurinės
mokyklos - IVa kl. mokinė

Mindaugo nuopelnai

Melbourno lietuviai pradėjo sekti naujai Lietuvoje įvestą metinę Mindaugo šventę. Tad dera pažvelgti į Mindaugo nuopelnus.

Seniai buvo susidariusi Lietuvos valstybė, bet kas buvo jos valdovai, tikslų žinių nėra likę. Pirmas mums gerai žinomas Lietuvos valdovas buvo garsusis Mindaugas. Mindaugą dar vadino išmintinguoju.

Nelengva buvo Mindaugui priversti smulkesnius kunigaikščius savęs klausyti, tačiau apie 1240 metus jis jau pats vienas valdė stiprią, galingą Lietuvos valstybę.

Mindaugas prijungė prie Lietuvos naujų žemių. Tuo laiku iš Azijos klajokliai totoriai užpildinėdavo rusus. Bijodami totorių, rusai su mielu noru pasiduodavo lietuviams, ieškodami jų globos. Pasinaudodamas rusų silpnumu, Mindaugas prisijungė daug rusų žemių su Naugarduko, Slonimo ir Smolensko miestais. Susitaikęs su kryžiuočiais, Mindaugas užmezgė rušius su vakarų valstybėmis, išgavo iš Popiežiaus leidimą vainikuotis Lietuvos karaliumi 1253 m.

Vainikuodamasis Lietuvos karaliumi, Mindaugas į savo sostinę

sukvietė daug garsių svečių iš kitų valstybių. Iškilmingai apsivainikavo drauge su savo žmona. Tai buvo svarbi valanda Lietuvos istorijoje. Mindaugas tapo pirmu Lietuvos karaliumi ir Lietuva pasidarė plati ir galinga valstybė su krikščionių valdovu.

Lietuva pasidarė lygi kitoms Europos valstybėms, ir taip pat buvo įkūrta Lietuvos bažnytinė provincija. Taigi, Mindaugo nuopelnai Lietuvai buvo labai dideli.

Linus Kaladė,
12 kl., Lit. kursai, Melbourne

Varveklis ant eglutės

Kas ten kabo
Ant eglutės žalios?
Raudonas, geltonas,
Spalvos mėlynos?

Jis žvanga
Ir tviska,
Į burbulą
Spingsi.

Zaislinis varveklis
Ant eglutės žalios,
Raudonas, geltonas,
Spalvos mėlynos.

Rasa Sidagytė, 9 metų

Raudona rožė

Ten žėruoja, raudonuoja
Rožė nuostabi
Ją, mamytė mylimoji,
Tiktai tu nuskinti gali.

Kas tai gali padaryti,
Sitiok meilės išsakyti?
Tik ta rožė raudonoji,
O juk ji - manoj širdy.

Rasa Sidagytė, 9 metų
Vilniaus 65-osios vidurinės
mokyklos - IVa kl. mokinė

Sypsniai

Bendri papročiai

Dėdė nusivedė savo sūnelą Algiuką į zoologijos sodą. Narve tigras baisiai urzgė,
- Bebijok, Algiuk, - ramino vaiką dėdė. - Tigras tik dėl to taip urzgia, kad laukia pietų.
- Aš visai nebijau - atsakė Algiukas, - mano tėvelis taip pat taip daro, kai laukia pietų.

Kunigas Eugenijus Bartulis

- Kauno Prisikėlimo bažnyčios klebonas -

Melbourne

(Atkelta iš 4-to psl.)

Reiškia, Dievo valią reikia vykdyti kur žmogus paskirtas.

Video filmas

Pertraukos metu visi buvo pakviesti į Melbourne Klubo salę, kur kun. Bartulis parodė atsivežtą video apie vykstančius Prisikėlimo bažnyčios statybos darbus.

Paveiksle mamatėme Prisikėlimo bažnyčią, kurią dar mes visi prisimename ir kuri buvo pradėta statyti 1934 metais Kauno Zaliakalnyje, atžymėjimui Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, kaip tautos prisikėlimo simbolį. Kertinis akmuo buvo atgabentas iš Palestinos Alyvų kalno. 1940-tais metais bažnyčioje jau buvo laikomos vakarinės pamaldos, nors statybos darbai dar nebuvo pilnai užbaigti.

Okupantai bažnyčią pavertė į televizijų fabriką ir labai ją apgadino. Kun. E. Bartulis įsijungė į milžinišką bažnyčios atstatymo darbą, kuris reikalauja daug laiko ir darbu pasišventimo. Be to bažnyčios atstatymui reikalingos ir milžiniškos lėšos. Vėl atspausdintos paminklinės Prisikėlimo bažnyčios plytos. Pirmą kartą jos buvo atspausdintos 1938 metais. Dabar plytos ženkliai platinami visose Kauno bažnyčiose ir tuojau prasplės į kitur. „Dar užsienio lietuvių nepasiekė“ - pasakė kun. Bartulis - „tada visi statysim šią brangią Prisikėlimo bažnyčią.“

Kun. Bartulis paaiškino, kad stogo darbai jau užbaigti, atliekami restauraciniai darbai, tinkuojamos sienos, baigiami langai ir pereinama prie lubų remonto. Kol kas visos lėšos telkiamos į stogo darbus, bet jos greitai tirpsta. Svarbu ir kuo greičiau sudėti langus, kurie pagal australiškus pinigus kainuotų \$200,000.

Dar neišsiskraustė iš bažnyčios užimtų patalpų buvusi valstybinė įmonė „Banga“, kuri dabar irgi sunkiai verčiasi ir bažnyčios remontui finansiniai negali padėti, bet žadėjo padėti statybini medžiaga, cementu, plytomis. Įmonė jau sau nupirko žemės pastatui statyti, kur koncertas galės persikelti ir toliau veikti.

Po stogo užbaigimo ir langų sudėjimo, supratu, kad bus galima Prisikėlimo bažnyčioje laikyti pamaldas, o vidų pamažu įrengti. „Parapija didelė, 100,000 gyventojų“ - pasakė kun. Bartulis - „o dabartinė bažnytelė maža, visų maldininkų sutalpinti negali, todėl šv. Mišias vyksta daug kartų per dieną ir tas kunigus labai apsunkina.“

Po pertraukos

Sugrįžę į didelę salę, vėl visi susikaupę klausėme kun. Eugenijaus Bartulio gyvenimo tiesų aiškinimo. Sijoje Rekolėkcijų dalyje kunigas visą dėmesį atkreipė į šeimą, kad šeima yra šventovė ir toje šventovėje turi būti gerbiamas Dievas, o jį pagarbins kai kiekvienas savo šventovėje atliks savo pareigas ir garbingais žingsniais eis per gyvenimą.

Kun. Bartulis sako, kad

jaunimas jau eina pagal amerikiečių pavyzdį ir jie sako, kad nereikia kurti šeimų. Šitos ir panašios mintys yra labai baisios ir jos Lietuvoje jau įsikverbė į jaunų žmonių sielas.

Apie grožio konkursus kunigas pasakė, kad grožis tai yra Dievo dovana. Kad turėtume garbinti ne tą gražuolę, bet Dievą už grožio suteikimą, juk kiekvienas žmogus yra savitas stebėklas, kurio reikia iškelti sielos grožį.

Visi suprantame ką daro pasaulis jauno žmogaus sieloje, užteršdamas jauno žmogaus mintis, vaizduotę ir akis.

Kun. Bartulis stebisi koki tvirti pas mus Australijoje septyniadesimt, aštuoniadesimt ir devyniadesimt metų žmonės. Atvirškiai, - jis sako - tokių metų sulaukė žmonės Lietuvoje jau būna su lazdelėmis ir pasiramščiuodami dar vaikištos sunkiai.

Kunigas pasakė, kad prasmingą gyvenimą galėsime pragyventi žemėje jausdamiesi, kad mes esame tik keleiviai keliaujantys į amžinybę.

Baigdamas Rekolėkcijų popietę, kun. Bartulis paskaitė gilių minčių eileraštį.

Sekmadienis - pamaldos bažnyčioje

Oficialaus Tautos šventės minėjimo šiais metais Melbourne nebuvo, bet organizacijos pagerbė sekmadienį, rugsėjo 11-tą dieną, atvykdami į pamaldas Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje uniformuoti. Jie prisijungė su savo vėliavomis prie procesijos ir žengė į bažnyčią grojant vargonų muzikai.

Melbournio lietuvių parapijos klebonas kun. dr. Dauknys pamaldų pradžioje pagarbiai paminėjo Tautos šventės reikšmę ir jos prasmę visiems lietuviams.

Skaitymus bažnyčioje atliko Juozas Keblys.

Aukas prie altoriaus nešė Halina Statkuviene su narėmis.

Pamokslą pasakė kun. E. Bartulis, kuris pasveikino visus Tautos šventės proga ir pasakė, kad ir Lietuvoje šiandien dideli atleidai Šiluvoje, kur 12.30 val. visi vyskupai ir kardinolas susirenka į Šiluvos šventovę, kuri jau pavadinta mažąja bazilika. Kad tai brandi valanda kuomet visi vieningoj tautoj meldžiasi už Lietuvą, už jos žmones.

Toliau kun. Bartulis kalbėjo apie paskelbtus Popiežiaus šeimos metus ir ypatingą dėmesį kunigas skyrė žvelgdamas į lietuvių šeimą. Jis pasakė, kad pagal statistiką dabar Lietuvoje 59% šeimų išsiskiria.

Parapijos choras, vadovaujamas Petro Morkūno, gražiai pagiedojo keturias giesmes. Giesmė „Dieve arčiau Tavęs“ ypatingai jausmingai pagiedota, giliai palietė širdies jausmus.

Pamaldos užbaigtos visiems kartu sugiedant „Tautos himną.“

Iškilmingi pietūs Lietuvių Namuose

Pasistiprinus skaniai pagamintais pietumis, kuriuos

paruošė Klubo narės vadovaujant Janinai Valaitienei, tolimesnę popietės eigą sklandžiai pravedė Kat. Federacijos pirm. Edvardas Sidlauskas. Pristatydamas kun. Eugenijų Bartulį jis pasakė, kad kunigas sugalvojo ir įsipareigojo visos lietuvių tautos vardu užbaigti anais nepriklausomybės laikais pradėtą statyti ir per ilgus okupacijos metus begėdiškai deformuotą tautos šventovę, Kristaus Prisikėlimo bažnyčią.

Australijos Katalikų Federacijos vardu pasveikino kun. E. Bartulio darbą, padėjo už apsilankymą ir už dvasinį sustiprinimą. Įteikė nuo Federacijos valdybos Prisikėlimo bažnyčiai auką.

Prie mikrofono Edv. Sidlauskas pakvietė kun. dr. Dauknį, kuris apibudino kun. Bartulio darbštumą ir įsipareigojimą. Kad gimnazija baigęs atliko sovietų kariuomenėje karo tarnybą, o dabar Lietuvos kardinolas Sladkevičius paskyrė jį Prisikėlimo bažnyčios klebonu. Trumpai kun. dr. Dauknys pagyrė mūsų gerą tautinius šokius šokantį Melbourne jaunimą ir visų melburniškių pagelbą Lietuvai. Jis dar pasakė, kad geresnių žmonių kaip Melbourne sunku būtų rasti.

Kun. Bartulis padėjo kun. dr. Dauknui už globą ir rūpestį. Halinai Statkuvienei už parodymą daug nuoširdumo ir meilės ir bendrai išreiškė padėką visiems Melbourne lietuviams.

Savo pranešimą apie Lietuvą, kunigas Bartulis pradėjo su Lietuvos Dramos teatro aktoriaus, poeto Kramo Genio poezija:

„Atėjo metas arti ir sėti...“

Kunigas pasakė, kad šiandieninėje Lietuvoje labai gera, kad esame, laisvi, bet pasijutome labai neįtikėtai ir nemokame laisvės įvertinti. Kad reikia daug maldos, kad tauta praregėtų. Kad daugeliui žmonių yra geriau gyventi be Dievo, be teisingumo, be sąžiningumo. Kad žmonės net prisitaria, jog anksčiau buvo geriau.

Kun. Bartulis pasakė, kad šiandien Lietuvoje reikia atkurti naują žmogų. Kad dabar Lietuvoje daroma - kaip man geriau, kaip ir ką tik galima išplėsti iš tautos. Jis pasakė, kad turime kurti tautą, o ją galima kurti tik būnant amžinojo Kūrėjo rankoje. Jis ir pasakė, kad ne tik Lietuvoje, bet tragedija yra pasaulio mąstu, kuri atneša pasauliui bausius nusivylimus. Kad nebūnant vienybėje su amžinąja meile, niekas negalės vadovauti išmintingai, kilniai ir šventai.

Kunigas pasakė, kad Lietuvoje žūsta daugiau žmonių negu Jugoslavijoje, kur vyksta karas. Būna Lietuvoje net po dešimt nušautų į dieną ir dar ne viską statistika parodo. Lietuvoje yra mokyti auklėtojai, yra daktaratus apgyvenusius, bet jie nesugeba įskiepyti žmogui to ko reikia, ką gali įskiepyti tie, kurie moka gyventi tikejimu. Reikia daug maldos ir aukos, kad tauta atsikeltų.

Džiaugiantis Lietuvos laisve, kunigas kvietė visus melstis už Lietuvą, kad ji tikrai išsilaisvintų iš

nuodėmės, iš tų įvairių blygybių, kurios auga šiandien tautoje ir vardan tos Lietuvos vieninai išmoktume dirbti.

Baigdamas Sidlauskas dar pakvietė Haliną Statkuvieneį prie mikrofono, kuri Kat. Mot. Draugijos vardu padėjo kun. Bartuliu už atvykimą ir už giliai dvasines Rekolėkcijas. Palinkėjo kunigui stiprybės, sveikatos ir įteikė jam vokelį.

Edvardas Sidlauskas dar pakvietė Haliną Statkuvieneį prie mikrofono, kuri Kat. Mot. Draugijos vardu padėjo kun. Bartuliu už atvykimą ir už giliai dvasines Rekolėkcijas. Palinkėjo kunigui stiprybės, sveikatos ir įteikė jam vokelį.

Melbournio Lietuvių Klubo vardu pasveikino kun. Bartulį Klubo pirm. Vladas Bosikis. Padėjo už gražius žodžius, kuriuos išgirdome vakar ir šiandien.

Vladas Bosikis taip pat pasveikino kun. Bartulį Karių Ramovės narių vardu ir paminėjo, kad kun. Bartulis praėjo sunkų kario kelią - buvo karys ir karininkas, bet ne savoj kariuomenėj. Jį slėgė svetima uniforma, svetimi kario ženklai. Prašė, kad kun. Bartulis priimtų buvusios laisvos lietuvių kariuomenės ženklelį, kaip atminimą ir būti Melbourne karių veteranų garbės kapelionu. Įteikė kunigui voką sakydama, kad čia yra plytelė Prisikėlimo bažnyčios statybai.

Taip gi atėjo pasveikinti Melbourne Sautių kuopos pirm. Viktoras Sukevičius, kuris įteikė kunigui Prisikėlimo bažnyčios remontams piniginę dovaną.

Pietuose dalyvavo ir Lietuvos garbės konsulas Kęstutis Lynikas su žmona. Tikėjomės ir iš jo išgirsti kalbėlę, bet tas neįvyko.

Po gaivinčiai praleistų dviejų dienų, laukiant dar susitikti su kun. Bartuliu, patenkinti skirstėmės į namus.

Alisa Baltrukonienė

Tautos šventė - Geelonge

Geelonge šiemet Tautos šventę paminėjome tik pamaldomis šv. Jono bažnyčioje rugsėjo 11 d., kai dar iš Tėvynės Lietuvos nebuvo grįžę mūsų Bendruomenės vadovai. Šį kartą labai reta proga turėjome koncelebracines šv. Mišias, kai jas aukojome mūsų kapelionas kun. Pr. Dauknys ir svečias iš Kauno kun. Eugenijus Bartulis - Tautos Šventovės - Prisikėlimo bažnyčios klebonas, J.E. Kard. Vincento Sladkevičiaus išleistas į Australiją lietuviams pravesti dvasinio atsinaujinimo Rekolėkcijas. Nors mūsų pamaldose buvo nedidelė grupelė, bet giedojo visi savas giesmes. Skaitymus atliko Adolfas Obeliūnas, aukas atnešė Pranas Bandza ir jo žmona, o Tikinčiųjų malda taip pat aiškiu skambiu balsu pateikė Vladas Stuikevičius. Svečias kun. Bartulis pasakė labai gražų pamokslą apie įstabią Dievo ir Tėvynės meilę, kaip kiekvienas žmogus sukurtas pagal Dievo panašumą ir Jo paveikslą. Visi ėjo prie šv. Komunijos, kai šv. Mišių auką Dievui dėkojome už atgautą Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę. Pamaldas baigė „Marija, Marija“ giesme. Per abi rinkliavas svečiui kunigui dėl Prisikėlimo bažnyčios atstatymo Kaune buvo surinkta \$130, kiek kam išgalės leido, bet tai buvo nuoširdi auka. Sekančios lietuviškos pamaldos pas mus Geelonge bus spalio 16 d., sekmadienį, kaip visuomet 9.30 val. - tuoj po australų pamaldų. PD

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolija spalio mėnesį meldžiasi, kad šv. Rožančiaus kalbėjimas būtų gyvas mūsų lietuvių tarpe.

Prisikėlimo bažnyčios - Tautos Sventovės Kaune atstatymui Rekolekcijas vedant kun. Eugenijui Bartuliui Lietuvių Namuose rugsėjo 10 d. per rinkliavą buvo suaukota \$295. Rekolekcijas užbaigiant Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje rugsėjo 11 d. sekmadienį, per rinkliavą Prisikėlimo bažnyčios - Tautos Sventovės Kaune atstatymui suaukota \$887. Šalia rinkliavos dar buvo ir kun. E. Bartulio vokeliai. Tai pati gausiausia rinkliava mūsų parapijiečių! Tai aciū visiems už tokias gausias aukas Prisikėlimo bažnyčiai Kaunel! Bendra suma \$1,182.

Jonas Budrevičius staiga miego mirė rugsėjo 2 d. sulaukęs 88 metus amžiaus. Paliko labai liūdinčią dukrą Danutę Sparvelienę, jos vyrą, anūkus. Laidotuvių apeigos su šv. Mišiomis vyko Sheppartone ir palaidotas vietos kapinėse, kur amžinai ilsisi ir jo žmona, mirusi anksčiau. Teilsisi Viešpaties Ramybėje. Jo dukra Danutė už savo Tėvelio vėlę užprašė šv. Mišias pas mus Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje spalio 9 d. sekmadienį.

Elenos Eskirtienės - Sale Seniūnės, Mamytė Lietuvoje Karolina Riaubienė rugsėjo 2 d. sulaukė 101 metų amžiaus. Už savo Mamytės ilgą amžių užprašė šv.

Mišias Dievui padėkoti ir naujų malonių išmėlsti.

Onutė Szentimrey sunkiai sergia ir gydoma Royal ligoninėje, daromi įvairūs tyrimai. Jai meldžiame geros sveikatos.

Kazimieras Miėdažys mūsų „Tėviškės Aidų“ Redaktorius, „Dainos Sambūrio“, Parapijos choro, Vyrų Okteto tenoras, mirties I metinėse dalyvaujant pulkui artimųjų, jo kapo paminklinė vario lentelė buvo pašventinta Springvale kapinėse rugsėjo 17 d. Sekmadienį Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje buvo aukotos šv. Mišios už jo vėlę, užrašytos jo žmonos Apolonijos ir dukrų. Skaitymus atliko dukrelės Juditos vyras Juozas Vaitiekūnas, aukas atnešė žmona Apolonija su dukrele Judita. Parapijos choras, vadovaujant Petriui Morkūnui ir vargonams palydint Zitai Prašmutaitei, giedojo labai gražias naujai išmoktas giesmes. Po pamaldų p. Apolonija surtuosė Kazimiero atminimo pietus namuose. Dar čia su kun. Pr. Daukniu buvo pasimelsta ir už velionio Kazimiero vėlę.

Kun. Prelatą Praną Vaserį mirties jau septintose metinėse šv. Mišių auka prisiminsime spalio 2 d. sekmadienį Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje. Prelatas Pranas mirė 1987 m. rugsėjo 29 d., palaidotas po iškilmingų šv. Mišių, kurias koncelebravo vyskupas P.J. Connors ir 13 kunigų, palydėtas į Fawkner kapines spalio 6 d.

Pirmas susipažinimas

Kun. Eugenijus Bartulis - Kaune Tautos Sventovės - Prisikėlimo bažnyčios klebonas, pareiškė norą aplankyti Australijos lietuvius su Rekolekcijomis - dvasiniu atsinaujinimu. Mūsų kun. Pr. Daukny išrūpino jo atvykimui iškvieta turistinė vizai, parašė ir rekomendaciją dėl vizos Australijos ambasadoriui Europoje.

Svečias į Melbourną jau turėjo atvykti rugpjūčio 29 d. vakare, bet sugedo jo skrendantis KLM lėktuvas ir Singapure po ilgesnės pertraukos gavo Britų oro linijos lėktuvą, Melbourną atsirado rugpjūčio 30 d. vidurnaktį. Kartu čia jo laukėme su mūsų Katalikų Moterų Draugijos pirm. H. Statkuvienė, E. Mackevičienė, ALK Federacijos pirm. Edvardu Sidlauskis ir jo žmona p. Maryte. Svečias buvo sutiktas su orchidėjų puokšte. Jis jau buvo pažįstamas su

H. Statkuvienė, kai ji Kaune lankėsi jau kelintą kartą. Mūsų kunigas svečią parsivežė į Parapijos Namus Kensingtone, kuris čia ir gyvena būdamas Melbourne.

Vakare Parapijos Namuose buvo suruostas svečio susipažinimas. Dalyvavo ALK Federacijos valdyba, Parapijos taryba, „Tėviškės Aidų“ Redaktorė su šeima. Ponios sunėšė vaisių ir kelios valandos prabėgo dalinantis įspūdišiais, Tėvynės rūpesčiais, siekimais, Prisikėlimo bažnyčios atstatymu. Parapijos Namuose svečią globoja kun. Pr. Daukny, rytais koncelebruoja šv. Mišias mūsų Aušros Vartų koplytėlėje.

Kun. Eugenijus Bartulis dabar lanko lietuvių kolonijas ir spalio 17 d. iš Brisbanės grįžta į Melbourną. Čia dar savaitę pasisvečiuos ir spalio 24 d. išskris į Lietuvą. PD

Kun. Eugenijus Bartulis (Keletas autobiografinių žinių)

1949 m. gruodžio 7 d. gimiau Kaune. 1968 m. baigiau Kaune 7-ą vidurinę mokyklą (11 klasių). 1969 m. išvykau į privalomą karinę tarnybą. Pradžioje Gorkio apskrityje - Mulino kaimelyje Seržantų mokykloje. Po pusės metų ją užbaigiau ir tęsiau karinę tarnybą Usurdijske, netoli Vladivostoko prie Ramiojo vandenyno. Ten ir užbaigiau dvejus metus trukusią tarnybą. 1971 m. įstojau į Kauno Kunigų Seminariją. 1976 m. baigiau

Seminariją ir tų metų gegužės 30 d. įšventino kunigu ir paskyrė vikaru į Kelmę. Vėliau dirbau Radviliškyje vikaru, Kaune-Petrašiūnuose - vikaru, Kauno Arkikatedroj Bazilikoj - vikaru, Deltuvoj - klebonu, Kauno Arkikatedroj Bazilikoj - klebonu, Kauno Arkivyskupijos Kurijoj - Kardinolo kanceleriu, Kauno Kunigų Seminarijoj - Dvasios Tėvu, Kaune Zaliakalnyje Kristaus Prisikėlimo bažnyčios - kelbonu.

Visų Tasmanijoje gyvenančių lietuvių dėmėsiui!

Kunigas Eugenijus Bartulis atskrenda į Launcestono oro uostą spalio mėn. 4 d., antradienį 5.25 val. vakare.

Į Hobartą atvyks spalio mėn. 6 d., ketvirtadienį.

Iš Hobarto į Melbourną išskris spalio mėn. 10 d. pirmadienį, 11.15 val. ryto.

Pasiteirauti apie kun. Eugenijaus programą Tasmanijoj prašome skambinti:

Hobarte - Ramunei Tarvydai tel. 725-147

Launcestone - p.p. Stepšiams tel. 311-761.

ALB Hobarto Apylinkės valdyba

Adelaidės Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos visuotinis metinis susirinkimas

Po šv. Mišių šv. Kazimiero bažnyčioje ir skanių pietų Prapijos salėje susirinkome Klebono svetainėje. Tai buvo 1994 m. rugpjūčio 28 d. 1 val. p.p.

Valdybos pirmininkė Salomėja Vasiliauskienė pakvietė kun. Dvasios vadą sukalbėti malda, susirinkimui pirmininkauti Saulenę Pusdešrienę, sekretoriauti Rusnę Kubilienę.

Susirinkimo pirmininkė padėjo už pasitikėjimą, pasveikino susirinkimą, malda kvietė Sventąją Dvasią pabūti su mumis, mums padėti.

Įprastinė Susirinkimo tvarka.

Į Mandatų komisiją pasiūlyta ir sutiko įeiti S. Ciplienė, L. Gudiškienė ir O. Sudintienė. Praėjusių metų susirinkimo protokolą paskaitė R. Kubilienė. Priimtas be pataisų.

Toliau sekė pranešimai: pirm. S. Vasiliauskienės, kasininkės Agotos Kaminskienės, Revizijos komisijos. Iš šių pranešimų susidarė aiškus vaizdas valdybos nuveiktų darbų nuo 1993.VII.29 ligi 1994.VIII.28.

Valdyboje dirbo: pirm. Salomėja Vasiliauskienė, sekretorė Saulenė Pusdešrienė, kasininkė Agota Kaminskienė, parengimams Jovita Vosylienė, pietų organizatorė Genė Kazlauskienė.

Šalia valdybos dirbo: maldos organizatorė, garbės narė Teresė

Aukos Australijos Lietuvių Fondui

\$50 O. Aleknie (1125), A. J. A. Igno Alekno 13 metų mirties atminimui,

\$50 Vaikaičių Luko ir Mykolo vardu įnašą padarė D. ir V. Simankevičiai (420).

Po \$20 A. Zubras (615), J. Grigaitienė (240) ir Melbourn Soc. Globos Moterų D-ja (760), A. J. A. Jonui Tamošaičiui mirus vietoj gėlių.

Ačiū už aukas,

Vincas Ališauskas
AL Fondo išdinininkas

Gimiau labai giliai tikinčioje šeimoje. Augom šeši broliai ir keturios sesutės. Aš mažiausias. Dvi sesutės yra Pranciškonės Seserys ir jos šiais metais švęs 25 metus nuo Amžinųjų Išadų. Abu tėveliai yra mirę.

Gasiūnienė, bažnyt. rūbų tvarkytoja Birutė Budrienė, Altoriaus puošėja Antanina Jasiūnienė, ligonių lankytoja Judita Nekrošienė. Revizijos komisiją sudarė Zinaida Vencienė, Birutė Budrienė, Liudvika Gudiškienė.

Pirmininkė savo pranešime atskleidė darbų gausybę. Įvykdyta viskas, kas buvo numatyta Visuotinio susirinkimo patiekame darbų plane.

Bažnyčios Altoriaus gražiai padengtas, gėlėmis meniškai puoštas, bažnytiniai rūbai patvarkyti.

Vėlinėse aplankytos kapinės su gėlių puokštėmis ant mūsų brangiųjų A. J. kunigų - kun. Juozo Kungio, kun. Antano Kazlausko, kun. Albino Spurgio kapų.

Paruošta tradicinė Kūčių vakarienė. Dalyvavo 86 asmenys. Bendroji ypatingos nuotaikos vakarienė suartina mus visus geros valios parapijiečius.

(Nukelta į 8-ą psl.)

PRANEŠIMAS "TALKOS" NARIAMS

Lietuvių Kooperatinė Kredito Draugija "Talka" 1994 spalio mėn. 1d., šeštadienį, 3.00 val. Lietuvių Namuose, 50 Errol Street, North Melbourne, šaukia:

METINI SUSIRINKIMĄ

DARBOTVARKĖJE:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Balsavimo komisijos sudarymas
3. 1993 metų susirinkimo protokolos
4. Pranešimai:
 - a. Veiklos
 - b. Atskaitomybės
 - c. Statutinis
 - d. Revizijos
5. Pranešimų diskusijos ir tvirtinimas
6. Valdybos rinkimai (renkami 2 nariai)
7. Valdybos išlaidų nustatymas
8. Pelno paskirstymas
9. Sumanymai ir pasiūlymai
10. Susirinkimo uždarymas

Pagal "Talkos" nuostatus dešimt narių atvykę į susirinkimą sudaro kvorumą. Klebvenas narys, nežūrint jo turimų nuostatų, susirinkime turi tik vieną balsą. Narys negali atstovauti daugiau kaip 3 kitus narius.

Nario atstovavimo įgaliojimas turi būti surašytas ir pasirašytas ant oficialaus blanko ir turi aiškiai nurodyti kaip atstovaujantis narys turi balsuoti.

Atstovavimo įgaliojimai turi pasiekti draugijos įstaigą ne vėliau kaip 48 val. prieš susirinkimą.

Vadovaujantis naujais Draugijos įstatais, šis pranešimas ir metinė apyskaita nariams nėra šunčiami individualiai. Apyskaitas galima gauti visose Talkos įstaigose ir susirinkime.

Adelaidės Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos visuotinis metinis susirinkimas

(Atkelta iš 7-to psl.)

Ligonių lankytoja Judita Nekrošienė kruopščiai lankė visus ligonius ligoninėse, prieglaudose ir kai kada namuose, visu nuoširdumu atnešdama vilties ir meilės, su simboline dovanele.

Šįmet netekome trijų Draugijos narių. Jas palydėjome Viešpaties preiglobstin savo tradicinėm apeigom: su Dr-jos vėliava, tautiniais rūbais garbės sargyboje prie karsto mišių laike, atsiveikinimo žodžiu. Kapinėse sugiedodamas „Marija, Marija“.

Už kiekvieną lietuvį, laidojamą iš šv. Kazimiero bažnyčios užprašėme šv. Mišias. Suruošėme 5-kerias šermenis ir dvejus katvintines. Gegužės mėnesyje dalyvavome švč. Mergelės Marijos procesijoje, Rostrevor kunigų seminarijoje, kas galėjome, tautiniais rūbais. Ypatingoje šventėse bažnyčioje dalyvavome su Dr-jos vėliava, pasipuošusios tautiniais rūbais.

Organizavome bendras dalas: kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį užprašėme šv. Mišias už dvasinius pašaukimus ir Lietuvos Bažnyčią ir kalbėjome Rožinio dalį už Nepriklausomą Lietuvą ir už nusidėjėlių atsivertimą. Kas sekmadienį prieš 11 val. šv. Mišias pravedėme Rožinio dalį įvairiom aktualiom Draugijai rūpimom intencijom. Teresė Gasiūnienė organizatorė.

34-tą mūsų Siupinį paruošė ir režisavo rež. Vytautas Opulskis. Dėkojame V.Opulskiui už šį didelį darbą. Padėjome Parapijos Tarybai paruošdamas status ir maistą „Užgavėnių“ baliiui. Ačiū P.Zutautui, kuris jau antri metai iškepa skanūs bulvinius blynus, o tai tikrai didelis darbas. Padengėme ir papuošėme status suneštinėm vaišėm.

Su australais teko pabendrauti suruošiant kavą su užkandėliu mūsų salėje posėdžiaujant kunigams du kartus. Dvi valdybos narės dalyvavo Catholic Women's League metinėje dienoje.

Sveikinome Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos pirmininkę Aldoną Šlepetytę - Janačienę džiaugsminga ordinu „Pro Ecclesia et Pontifice“ įteikimo proga, Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos Moterų Sekciją įsikūrimo proga.

Suruošėme popietes: Verbų sekmadienį - badaujantiems ir

Lietuvos Bažnyčiai, „Sventadienio Balsui“, „Tėviškės Aidams“ paremti ir Kristaus Karaliaus Sventėje.

Parėmėme: „Sventadienio Balsą“, „A.Lietuvių Žinias“, Radio valandą, Adelaidės Lietuvių Mokyklą, Badaujantiems, misijas. „Tėviškės Aidus“, Lietuvoje: „Carita“ Kaune, Kauno Kunigų Seminariją, Įgulos bažnyčią, Pažaislio, Raudonės, Gaurės bažnyčias, kun.Svarinską, 16 Vasario gimnaziją Vokietijoje, Romos Kolegiją.

Skelbėme drabužių vaju „Vilties Bendrijai“. Brangių tautiečių dosnumu pavyko supakuoti rūbais ir mokykliniais reikmenimis šešias dideles ir vieną mažą dėžę „Vilties Bendrijai“ Vilniuje, Kaune ir kaimo vaikams. Ačiū Danutei Baltutei už pavykusią popietę informaciją apie negalės vaikučius Lietuvoje. Stebėjomės kiek daug pažangos yra padaryta šioje srityje. Džiaugėmės, kad galime padėti Danutei.

Metų bėgyje buvo 2 Dr-jos pabendravimai ir 16 valdybos posėdžių.

Draugijos šventė - Žolinės praėjo gražiai - šeštadienio rytą pradėjome Šventę trumpa radijo programėle. Žolinių sekmadienį suruošėme „šv.Valandą Marijos Garbei“ - Rožinis praveistas su gražiais skaitymais iš „Marijos Litanijos“. Iškilm. šv. Mišios, jų metu pasventinti žolynėliai. Parapijos salėje po šv. Mišių visi pakviesti padėkos vaišėms - pietums. Esame dėkingos ta proga paremusiems Draugijai.

Baigdama pranešimą pirmininkė padėjo valdybai. Vieningai dirbome, visos V-bos narės stengėsi prisidėti prie visų darbų. Dėkoti visom dirbusiom šalia valdybos, jų atliekami darbai tai didžiulė pagalba valdybai, jų atlikti valdyba nebeįjėgtų. Padėjo A.Jasiūnienė, kuri tik sugrįžusi iš varginančios kelionės Lietuvoje, šventei puikiai papuošė Altorių. Taip pat ir nuolatinėm pagelbininkėm - Onai Sudintienei, Adelei Strimaitienei, Danutei Beckerienei, Elenai Baltutienei už staltiesių priežiūrą, Stasei Bardauskienei už virtuvės priežiūrą, visom narėm, kurios prisidėjo prie darbų, prijauciantiem už gerą širdį. Mūsų Dvasios vadui kun.Juozui Petraičiui tarė visos Draugijos vardu labai nuoširdų Ačiū už dvasinius patarnavimus, patarimus, paskatinimus ir globą mūsų darbuose. Pranešė, kad Valdyba

baigė savo kadenciją ir atsistatydina.

Susirinkimo pirmininkė padėjo S.Vasiliauskienei valdybos pirmininkei susirinkimo vardu ir buv. valdybos vardu, pabrėždama, kad mūsų Pirmininkė per savo gilų Tikėjimą ir atsidavimą Marijos globai, visada besišypsodama, ramiai atlieka visus darbus, su atsidėjimu vadovauja.

Iš Kasininkės Agotos Kaminskienės pranešimo sužinojome, kad per šiuos metus pajamų buvo \$8,646.72, išlaidų \$8,359.13, likutis - \$287.59. Revizijos komisijos pranešimą paskaitė S.Vasiliauskiene, kuriame pasakyta, kad pajamų ir išlaidų dokumentai atitinka kasos knygas. Šie visi pranešimai priimti ir padėkota plojimu.

Toliau sekė pietų organizatorės pranešimas - Genovaitės Kazlauskienės, kuri padarė labai gražų įvadą į savo pranešimą, įdedu vieną sakiniuką: „Ataskaitinis susirinkimas, susumavimas darbų... štai ir vėl nubrida metai laiko brydė, kasmet barstydami šerkšną ant plaukų... Surašėm į knygas kas ką nuveikė... ko būta per mažai, gal ko apstu...“

Maldos organizatorė T.Gasiūnienė pasidžiaugė, kad Rožinio maldos pravedėjas lengva surasti, kiek sunkiau pirmųjų sekmadienų lektores. Ligonių lankytoja Judita Nekrošienė lankė visus, kiek tik sužinojo - 29 ligoninėse, 47 slaugymo namuose, kelis aplankė namuose. Ilgiau esančius ligoninėse ir slaugymo namuose aplankydavo dažniau. Bažnytinį rūbų tvarkytoja B.Budrienė - kiek reikėjo stengėsi skalbė, tvarkė. Bažnyčios puošėja Antanina Jasiūnienė puošė, kiek sugebėjo, o mes visi džiaugėmės skoningai išpuoštu Altoriume.

Plojimu dėkojome Joms už atliktus darbus.

Draugijos Dvasios vadas kun. J. Petraitis dėkojo Dr-jai, ypač valdybai už ilgalaikį darbą, už pasišventimą nešti tą sunkią našą. Pabrėžė, kad visas žmogaus gyvenimas yra tarnavimas Dievui. Dievas reikalauja vykdyti Jo įsakymus ir Jį mylėti. Dievui tarnavimas yra džiaugsmas. Tarnauti nematomam Dievui yra sunku, bet tarnaudami žmogui, mes tarnaujame Dievui. Turime išlaikyti aktyvumą, turime prisiversti dirbti - tarnauti. Reikia aukotis, neatsisakyti darbo. Ragino eiti į Valdybą.

Klebonui paraginus, rinkome valdybą. Tai pati sunkiausia Susirinkimo dalis, neatsiranda norinčių, galinčių.... Pasilikti valdyboje sutiko S.Vasiliauskiene ir J.Vosyliene, neatsiradus daugiau kandidačių, sutiko įeiti S.Pusdešrienė ir B.Budrienė. Sudarėme valdybą iš keturių narių.

Į Revizijos komisiją sutiko įeiti ir išrinktos: S.Ciplienė, L.Gudiškienė ir Z.Vencienė. Plojimu sutikta valdyba ir Revizijos komisija.

Susirinkimo pirmininkė perskaitė valdybos numatytą sekančių metų darbų planą. Priimtas be pataisų. Dar pasiūlymų apie sunkumus su sekmadienų pietumis, pasidžiaugėme nuveiktais darbais.

Susirinkimo pirm. padėjo Dvasios vadui kun.J.Petraičiui už skatinantį žodį, buv. valdybai už našų metų darbą, susirinkusioms narėm už dalyvavimą susirinkime ir už pagalbą metų bėgyje. Pakvietė į salę buv. valdybos paruoštai kavutei.

Susirinkimą baigėme giesme „Marija, Marija“.

Ir vėl eikime į darbą, stiprinamos Dievo, Tėvynės ir Žmogaus meile, ryžtu vykdyti užsidėtas pareigas, tarnavime - darbuose surati džiaugsmą. S.P.

Adelaidė

Jungtuvės. Rugsėjo 7 d. sekmad. šv. Kazimiero bažnyčioje kun. J. Petraitis sutuokė Viktorą Ratkevičių su Janina Kernazickaitė-Stuikiene. Liudininkais buvo Henrikas Butvila ir Natalija Umerienė. Vargonais grojo Nemira Masiulytė-Stapleton, „Ave Maria“ giedodjo solistė G.Vasiliauskiene. Vaišės buvo klebono svetainėje, paruoštos Liet. Kat. Moterų Dr-jos v-bos.

Linkime gausios Dievo palaimos. Mirė A.Š.A. Erna Stankevičienė, dvasiniai aprūpinta, rugsėjo 18 d., Calvary ligoninėje, 67 m. amžiaus. Gimusi Vokietijoje, Silezijoje. Į

Australiją imigravo 1958 m. Adelaidėje ištekojo už Jono Stankevičiaus, užaugino sūnų Joną ir dukrą Christiane. Abudu vaikai mokėsi šv. Kazimiero Liet. Mokykloje. A.A. Erna buvo labai miela, paslaugi, padėdavo lietuvių mokykloje ir LK Moterų Draugijos darbuose. Gražiai, nuoširdžiai, glaudžiai susigyvenusi šeima. Dukra ir sūnus suaugę, bet ir dabar puikiai kalba lietuviškai.

Laidotuvės buvo rugsėjo 22 d. šv. Kazimiero bažnyčioje šv. Mišias aukojo ir pasakė pamokslą lietuviškai ir angliškai kun. J. Petraitis, žodį tarė vokiečių katalikų kunigas Erwin Schmutz vokiškai ir angliškai. Vargonais grojo ir „Ave Maria“ giedodjo pakviesti vargonininkė Ruth ir dainininkas Tasso Boyseis. Palaidota Centennial Park kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun. J. Petraitis, sugiedota „Viešpaties Angelas“.

Sermenis paruošė Liet. Kat. Centro salėje Liet. Kat. Moterų Dr-jos v-ba.

Mirusiąją Viešpatį teapgaubia ramybe, likusiems tesuteikia pagūdą.

RAŠOTE TESTAMENTĄ? Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“! Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė šaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduos“!

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVES

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway....	802 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Gardenvale: 135 Martin Street.....	596 8144
Glenroy: 111 Wheatshaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road....	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfreda Street.....	367 4333